

PAZINSKA CRKVA SV. NIKOLE OBILJEŽAVA 750. RODENDAN

Nepoznato koji je dio fresaka nastao u 15. a koji u 20. stoljeću

Pazinska župna crkva sv. Nikole ove godine obilježava 750 godina od prvog spomena. Podatak o gradnji pazinske župne crkve 1266. prvi je 1689. u djelu "Slava Kranjskog vojvodstva" objavio Johann Weichard Valvasor, a taj podatak, budući da epigrafski natpis koji govori o tome nije sačuvan, uvažavaju svi autori.

Koliko je poznato, ova je crkva temeljito preuređena u 15. stoljeću, a najstariji sačuvan dio tog zahvata je svetište, prezbiterij, prostor oko glavnog oltara koji je kasnije postao uzor mnogim sličnim gradnjama u Istri i Liburniji. Tijekom sljedećih stoljeća, po-

najviše u 17. i 18. stoljeću crkva je više puta dograđivana, a današnji je izgled dobila tek koncem 19. stoljeća kada joj je nakon brojnih graditeljskih zahvata u produžetku južnog broda dograđeno spremište.

O crkvi sv. Nikole u Pazinu objavljeno je više radova, članaka i dvije monografije. Međutim, ovo zdanje među stručnjacima još uvijek izaziva nedoumice, ponajprije oko gradnje, načina podizanja pojedinih dijelova građevine, a pogotovo su zanimljive njene freske. Po mnogima je to najljepši i najveći slikarski opus u Istri. Freske su nastale oko 1470., a pod naslagama va-

pna 1927. otkrio ih je pazinski prepozit Karlo Gregorović. Od 1927. do 1933. oslike je očistio i restaurirao Konzervatorski zavod iz Trsta. Nažalost 1590. svetište pazinske župne crkve zahvatio je požar, koji je najvjerojatnije oštetio dio oslika pa je zbog toga zacijelo bio premazan vapnom i pod njegovom bjelinom ostao do Gregorovićevo otkrića.

U doba kada su tršćanski konzervatori obnavljali ove freske obično su se doslikavali dijelovi koji su nedostajali pa je pitanje koji je dio pazinskih fresaka nastao u 15., a koji u 20. stoljeću. Zanimljivo je da nitko od

Crkva sv. Nikole u Pazinu

autora koji su se dosad bavili pazinskom župnom crkvom i njenim freskama nije time pozabavio. U ovoj no-

vini sam na to nekoliko puta podsjećao. Lani mi je Kristina Krulić iz Hrvatskog restauratorskog zavoda, koja radi

na restauraciji svetišta pazinske župne crkve, potvrdila da je znatan dio ovih fresaka iz kasnijeg razdoblja. Kada su nastale znat će se tek završetkom istraživanja koje provodi Restauratorski zavod.

Ovim, ali i drugim pitanjima i nedoumicama vezanim za pazinsku župnu crkvu bilo bi dobro pozabaviti se upravo u obljetničkoj godini. Nigdje, međutim, u programima i ovogodišnjem proračunu grada Pazina nisam uspio pronaći da se na bilo koji način planira obilježiti 750. rodendan crkve sv. Nikole u Pazinu. Šteta.